

Při své práci s klienty se řídím heslem „Jednej s lidmi tak, jak by se to líbilo i tobě a naopak“. Člověk nikdy neví, co ho na cestě životem potká a kam jej život nasměruje. Mám sice velkou rodinu, ale každému z nás se může přihodit, že na stáří zůstane sám. Přežijeme všechny své blízké, uděláme chyby, které nás ve stáří doženou, a nebudeme mít již možnost se z nich poučit nebo je napravit. Zůstaneme sami a budeme žít ze dne na den kdesi v Domově, ve kterém sice dostaneme to, co si zaplatíme, někdy i něco navíc, ale nikdy to nebude ten pravý původní domov s malým „d“, kde se cítíme sami sebou, bezpečně, příjemně, s plným soukromím a věcmi, k nimž máme citový vztah ...

Prošla jsem v minulém zaměstnání školením, kde jsme byli postaveni do role klienta. Měli jsme napsat, co bychom rozhodně chtěli a rozhodně nechtěli, aby se nám v zařízení našeho typu dělo. Někteří frekventanti se k tomu postavili s úsměškem, ale byli i tací, kteří se zamysleli a napsali, co by jim bylo a naopak nebylo příjemné. Často zmiňovaným fenoménem byla jednoznačně strava, kterou účastníci zmiňovali mezi prvním a to jak v seznamu kladů, tak záporů.

Ano, každý z nás má nějaké stravovací návyky, každému chutná něco jiného. Je jasné, že „ústavní“ stravou nelze vyhovět všem. Stravovací normy, finanční stropy plateb za stravu a vůbec limity hromadného vyvařování asi netřeba zmiňovat. Jsme z různého těsta, jsme všežravci, strážníci skromní i ti více vybíravější a že každého z nás občas honí mlsná, o tom žádná. Ale co vše se může za tím, co většinou vybíravostí nazýváme, skrývat? Je klient neskromný, nezažil hlad nebo neví, jaké to dalo úsilí něco uvařit, kolik to stojí peněz? Nebo jen určité jídlo, potravinu prostě nejí, protože mu nechutná, má tento pokrm spojený s nějakým špatným zážitkem, nezná jej a má obavy z toho, co s ním zdravotně udělá? A do toho ještě různé diety, dietní omezení, špatné zuby, příp. žádné, zažívací či jiné problémy.

Za většinou obyvatel Domova docházejí návštěvy, často s nějakou tou dobrotou, oblíbenou laskominou, něčím, čím klientovi po této stránce udělají radost. A to velkou, neboť dát si kafičko a k tomu nějakou tu řamku bývá v seniorském věku a v Domově zvlášť leckdy pro klienta to nejvíc, neb mu toto je připomínkou právě chviliek strávených v jeho původním domově. Navíc se při takové chvíli hezky povídá, poslouchá nebo sleduje oblíbený seriál v telce.

Jsou však klienti, kteří nikoho nemají, nebo mají, ale tito je nenavštěvují. Nemohou, nechtějí, důvodů může být celá řada a nám nepřísluší je soudit. Klienti si mohou ze svých prostředků nějakou tu drobnost zakoupit v naší kantýně, těm co sami už nedojdou, samozřejmě nakoupí personál, nicméně jsou zde i tací, kterým po zaplacení základních potřeb jako jsou hygienické prostředky a léky už na nic jiného nezbývá.

Třeba taková paní **Marie P.**, velmi svérázná osoba. Ráda čte časopisy, které jí personál nosí, návštěva od jiné klientky a také si sama některé předplácí. V podstatě buď spí nebo čte. Má ohromného pamatováka. Pamatuje si věci i několik let zpět, je schopna se naučit jídelní lístek na celý týden nazpaměť a těšit se pak nebo naopak netěšit na to které jídlo. Ráda si povídá o tom, co kdo má k obědu, co se doma vařivávalo, co kdo z personálu měl dobrého...

Klientka miluje ovoce (kromě banánu a jablek), ráda ruské vejce, párky, keřirové mléko, obyčejné mléko v krabici, salátovou okurku, salát Pochoutkový nebo Rumcajse, zákusky – špičku, věneček, ráda salámy a citronovou vodu.

Pan **Karel G.** je spíše samotář. Rád však naslouchá vyprávění ze života. Nemluví o tom svém, ale rád poslouchá o samotě a v tichosti jiné ve svém okolí. Pokud slouží personál, který mu je blízký, je schopen použít „zvoneček“ (přivolávací zařízení z lůžka) třeba i 30x za směnu, byť si to jeho zdravotní stav neřádá. Tak se domáhá přítomnosti svého

oblíbeného pracovníka. Nicméně je vstřícný domluvě, že ne vždy může být personál právě u něj. Je diabetikem na inzulínu a jeho životem je káva se smetanou, umělým sladidlem a dia ochucené minerálky. **Mezi jeho „oblíbence“ v oblasti pochutin patří** káva turek, smetana sušená, umělé sladidlo, dia ochucené vody, anglická slanina, turista, celozrnný rohlík, obložený chlebiček, dia čokoláda, ovoce měkké, samozřejmě v dávkách jež ho jako diabetika neohrožují.

A konečně paní **Marie Č.** Obrovsky pozitivní člověk. Miluje blízkost jiného, fyzický kontakt, pohazení, držení za ruku. Nedokáže už přesně vyjádřit své potřeby, i tak však víme, co ráda a co nerada. Třeba čaj, ten opravdu nemusí. **Zato si pochutná** na dia ochucených vodách, měkkých dezertíčkách jako je třeba BeBe Brumík a jiných měkkých řezech, přesnídávkách v malých taštičkách.

A v čem by měla spočívat ona dobročinnost, s níž mě oslovila pracovnice, strůjce nápadu? Hledáme někoho, kdo by těmto lidem nahradil jejich absentujícího příbuzného, třeba vnučku, vnouče. Někoho, kdo by jim přinesl občas pár výše zmíněných dobrot, pro ostatní mimo Domov možná maličkostí, pro ně však leckdy středobod jejich životů. S možnou návštěvou „svého“ klienta, tedy „své“ babičky, dědy. Pokud by však dárce chtěl zůstat v anonymitě, budeme respektovat a tašku s věcmi a lístečkem se jménem klienta přebereme a předáme. Můžeme převzít pro klienta i hotovost na zakoupení zde uvedených věcí, nicméně jak už to bývá, nákup v supermarketu vyjde jistě levněji nežli v „ústavní“ kantýně, kterou neprovozujeme, toliko prostor pronajímáme. Možná Vás napadne, že poslat peníze bezhotovostně či přímo zadat trvalý příkaz (i 400,- Kč/měs. by bylo fajn) na jméno klienta by bylo úplně bezproblémovým řešením, nicméně jako příspěvková organizace nesmíme klientské peníze přijímat, ani s nimi na účtu organizace nijak disponovat. Ne každý klient má svůj soukromý účet, čísla účtů také takto veřejně sdělovat pochopitelně nelze, lze pak řešit individuálně se souhlasem klienta a v součinnosti s námi. Zatím jen mapujeme zájem. Nicméně se domníváme, že občasné obdarování klientů, které jsme Vám takto představili, i s fyzickým předáním a kratičkou návštěvou dárce by bylo úplně to nejlepší. Pro obě strany.

Naši kuchaři vaří dobře a naši klienti rozhodně hladem netrpí. Jde nám skutečně jen o občasné přilepšení několika oblíbenými drobnostmi klientům, kterým je nikdo pravidelně nepřiváží a sami si je ze svých prostředků dovolit nemohou.

Množství by mělo být tedy přiměřené, pochutiny čerstvé, zabalené v neporušených originál obalech, salámy vakuované. Dia – viz výše poznámky u jednotlivého klienta.

V součinnosti s autorkou nápadu

za Domov v hluboké úctě před všemi, kteří pomáhají

v Nejdku dne 8.11.2021 JUDr. Bc. Zuzana Blažková, ředitelka